

SÂLIHA BİR HANIMIN ÖNEMİ VE MUTLULUK

el-Hamdülillahi rabbi'l-âlemîn

Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîhi alâ külli hâlin ve fî külli hîn, kemâ yenbeğî li-celâli vechihî ve lî-azîmi sultânih. es-Salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirine ve şefîi'l-müznibîne ve imâmi'l-müttakîne Muhammedini'l-Mustafâ ve alâ âlihî ve sahibihî ve men tebi'ahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn.

Emmâ ba'd:

Aziz ve sevgili kardeşlerim!

İnsanlar birbirleriyle ahbap oluyorlar. Zaman zaman toplanıyorlar, sohbetler ediyorlar. Bu sohbetlerin en güzeli hiç şüphesiz ki Allah'ın razı olacağı sohbetlerdir, Peygamber Efendimiz'in hoşnut olacağı sohbetlerdir. O hâlde öyle sohbetleri yapmaya, öyle sohbetlere gitmeye, öyle sohbetleri çoğaltmaya çalışmamız gerekiyor.

Allah'ın razı olacağı sohbetlerin başında Kur'ân-ı Kerîm'le ilgili sohbetler gelir. Pey-

gamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz'in razı olacağı sohbetlerin başında da hadîs-i şerîf sohbetleri gelir. Peygamber Efendimiz'in sözlerini konuşup onları söylersek Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz memnun olur.

[*Râmûzü'l-ehâdîs*] kitabı hadîs-i şerîfleri *elif be* sırasıyla sıralamış olduğundan, kelimenin başlangıç harfi önemli olduğundan sıralanan hadisler değişik konularda oluyor. Böylece sanki bir sofraya, ziyafete oturmuş bir insanın hem çorba hem tatlı hem salata hem meyve hem yemek hem pilav hem börek çörek yemiş olması nasıl çeşitli güzel oluyorsa böyle çeşitli olması benim de hoşuma gidiyor. Onun için bu kitabı seviyorum.

Râmûzü'l-ehâdîs'i bizim büyük hocamız Gümüşhaneli Ahmed Ziyâüddin Efendi hazretleri yazmış. Kendisi 1311 hicrî yılında vefat etmiş. Süleymaniye Camii'nde Kanuni türbesinin önüne kabri yapılmış, oraya defnedilmiş. O zaman padişahların hürmet ettiği bir büyük alimmiş. Yanında hanımı validemiz de var. O da mübarek, soylu, asil bir hanımmış. O Gümüşhaneli [Ahmed Ziyâüddin] Hocamız'ın yazdığı

bu hadis kitabını biz İskenderpaşa camiimizde okurduk.

Hadîs-i şerîf:

إِنَّ مِنَ السَّعَادَةِ الزَّوْجَةَ الصَّالِحَةَ، وَالْمَسْكَنَ
الصَّالِحَ، وَالْمَرْكَبَ الصَّالِحَ؛ وَإِنَّ مِنَ الشَّقَاوَةِ
الزَّوْجَةَ السُّوءَ، وَالْمَسْكَنَ السُّوءَ، وَالْمَرْكَبَ
السُّوءَ.

*Inne mine's-saâdeti ez-zevcete's-sâli-
hate ve'l-meskene's-sâliha ve'l-merkebe's-
sâliha ve inne mine's-şekâveti el-zevcete's-
sû' ve'l-meskene's-sû' ve'l-merkebe's-sû'.*

Hadîs-i şerîfi Taberânî rivayet etmiş. Pey-
gamber *sallallahu aleyhi ve sellem* buyuruyor
ki;

Inne mine's-saâdeti. “Mutluluktandır, sa-
adettendir.”

Ne?

ez-Zevcete's-sâliha. “İnsanın İyi bir ha-
nımı olması.”

a. İyi Bir Hanımla Evli Olmak

Saadetin unsurlarından birisi insanın hanımının iyi bir insan olmasıdır. İkincisi:

Ve'l-meskene's-sâliha. “İyi bir evi olmasıdır.”

O da mutluluk vesilesidir. İyi bir evi var. Dar değil, küçük değil, uzak değil, tavanı ak-mıyor, havasız değil, iyi bir mahallede, manzaralı bir yerde... İyi bir ev!

Ve'l-merkebe's-sâliha.

Merkep, Arapça'da binilen her şeye söylenir. Araplar, gemiye bile merkep derler. Çünkü gemiye biniliyor. Hayvana da merkep derler. Merkep diye bizdeki gibi sadece uzun kulaklıya demezler. Binilen her şeye; deve de olsa, gemi de olsa, at da olsa merkep derler.

Ve'l-merkebe's-sâliha. “İyi bir bineğinin olması.”

Bu da mutluluktandır. Sayılan bu şeyler saadettendir, mutluluktandır.

Elhamdülillah ben şahsen kiradaydım, Allah kurtardı, evim oldu. Güzel bir evim var. Ne mutlu! Elhamdülillah, namazlı niyazlı ailemiz

var. “Haydi vakit geldi.” diye sabahleyin önce o kalkar, namaza bizi kaldırır. Elhamdülillah. Sonra iyi bir binek; benim şu anda bineğim yok ama ben de arkadaşların bineğine biniyorum. Onların güzel binekleri var. Kardeşimiz İstanbul’dan geldi. Güzel bir minübüs kiraladı. Hepimiz biniyoruz. Güzel, geniş; küçük de değil. Elhamdülillah.

Ve inne mine’ş-şekâveti. “Şakîlik, eşkıyalık şekavettendir.”

Şakîlik saidliğin zıddıdır. Mutlu olmanın zıddı, “mutlu olmamak” demek.

el-Zevcete’s-sû’. “Kötü bir eş, aile.”

Ve’l-meskene’s-sû’. “Kötü bir ev.”

Ve’l-merkebe’s-sû’. “Kötü bir binek.”

Huysuzdur. Önüne gidersen ısırır, arkasına gidersen teper, üstüne çıkarsın yere atar; dizgini çekersen durmaz... Veyahut arabadır; frenine basarsın gider, kayar, çarpar; bir yeri tıkanır, amortisörü bozulur, zıplattırır, ah vah ettirir... Kötü binektir.

İlk hatıra gelen mânası ile böyle! Fakat Arapça’da mutluluk dediğimiz saadet ve onun karşıtı olan şekavet. Arapça’da, sadece bizim

şu anda mutluluktan anladığımız gibi, “Mutluyum işte elhamdülillah.” dediğimiz gibi bir şey değildir. Din lisanında, Kur’ân-ı Kerimde, hadîs-i şerîfte, eğer bir insan cennetlik ise cennet yolunda ise o saadet ehlidir. Cehennem yolunda ise şekavet ehlidir.

Daha iyi açıklamak için başka bir söz söyleyeceğim:

Beraat gecesi var. Beraat gecesinde insanların bir senelik ömürleri ile ilgili konular yazılmış, tesbit edilmiş. İnsanların bir kısmı mutlular defterinde, saadet defterinde; bir kısmı şakîler defterinde olurmuş. Saidlere, saadet ehline ne mutlu; şakilere, eşkıyaya, şekavet ehline ne yazık!

Kur’ân-ı Kerîm’de bildiriliyor ki;

فَمِنْهُمْ شَقِيٌّ وَسَعِيدٌ. فَأَمَّا الَّذِينَ شَقُوا فَيُنَادُونَ فِي النَّارِ
لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَشَهِيقٌ

*Fe minhüm şakiyyün ve saîdün.*¹ “Âhirette insanların bir kısmı şakîler olacak!”

¹ 11/Hud, 105.

Mahşerde insanlar muhakeme edildiği zaman ayrılacak. Bir kısmı şakilerden, bir kısmı saidlerden, saadet ehlinden olacak.

*Fe emmellezîne şakû fe fi'n-nâri lehüm fî hâ zefîrûn ve şehîkun.*² “Şakilerden olanlar ebediyyen cehennemde yanacaklar!” diye bildiriliyor.

Demek ki şekavet insanın cehennemlik durumda olması, saadet de insanın cennetlik durumda olması. Ne kadar geniş bir kavram! Beraat gecesinde dua edilirken hocalar söylemiştir, duymuşsunuzdur:

“Yâ Rabbi! Eğer bu gece benim ismimi saidler defterine yazmışsan ben saidlerden isem benim saidler defterinde ismimi sabit eyle, orada dursun. Eğer beni şakîler defterine yazmışsan yâ Rabbi, şakîler defterinden lütfunla kereminle benim ismimi çıkar, sil. Beni saidler defterine kaydet. Ben de saidlerden olayım!..” diye beraat gecesinde dua edilecek.

Beraat gecesi ne zaman olacak?

² 11/Hud, 106.

Receb'in ilk haftasında Regaip kandili olacak. Recep'in 27'sinde Miraç kandili olacak. Şaban'ın 14'ünü 15'ine bağlayan gece Beraat gecesi olacak.

Beraat gecesinde bu dua hatırinaza gelirse söylerseniz ne mutlu! Bu derin mânasına göre de düşünecek olursak; "Bir insanın hanımı saliha ise evi genişse bineği güzelse Allah'ın iyi bir kulu da, cennetlik bir kulu da Allah bunları ona nasip etmiş." demek. "Eğer karısı cada-lozsa huysuzsa kötü ise -çeşitli yönlerden kötü olabilir- evi berbat ise bineği de berbat ise o zaman cehennemliklerden ki Allah dünyada da ağzının tadı kaçsın diye onu ceza olarak böyle yapıyor." diye bir anlam da hafifçe seziliyor.

Eğer bizim evimiz güzelse hanımımız dindar, iyi bir hanımsa bineğimiz güzelse Allah'a çok şükür, hamd ü senâlar olsun. Bunlara sahip olmayana, mesela bekâr olduğu için eşi olmayana Allah hayırlı eş versin. Mutlu evlilik, iyi bir kimse ile iyi bir yuva kurmayı nasip etsin. Evsiz olan kardeşlerimize güzel evler nasip etsin. Huzur içinde oturacakları, kira derdinden kurtulacakları, güzel yaşayacakları bir ev na-

sip etsin. Hepimize de güzel arabalar nasip etsin ki çoluk çocuğumuzu otobüse falan muhtaç olmadan götürelim getirelim. Huzur içinde olsun.

Türkiye’de ben özellikle otobüslerle seyahat etmek zorunda kalanlara çok acıyorum. Oralarda otobüsler bir âlem. Burada [Avusturya’da] herhalde o kadar kalabalık olmaz. Ama Türkiye’de, otobüsler salkım saçak durağa gelir, durur. “Beyler bir adım daha ilerleyin...” falan diye, ite ite, asker bavuluna elbise tikiştirir gibi içeri insan girmeye çalışır. Ayakkabılara basılır. Otobüsten inersen bir de barksın ki birisinin ayakkabısının çamuru senin paçana değmiş!

Arabası oldu da insan bunlardan kurtuldu mu ne mutlu! Elhamdülillah, biiznillah. Çok şükür dış ülkelerde araba almak zor değil. Türkiye’de o da kolaylaştı. Çoğu kişiler araba sahibi oluyor. Allah herkese de hem dünyada hem âhirette mutluluk versin de mutluluğun unsurlarını ihsan eylesin.

Tabii iyi şeylere şükretmek lazım. İyi bir hanımım var, elhamdülillah. İyi bir evim var, elhamdülillah. Çok şükür. İyi bir arabam var;

çok şükür... Allahu Teâlâ hazretleri Kur'ân-ı Kerîm'de;

لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي
لَشَدِيدٌ

Le in şekertüm le ezîdenneküm. “Ey kullarım! Eğer şükrederseniz mutlaka ben sizin şükrettiğiniz o nimetlerinizi arttırırım, ziyadeleştiririm.” *Ve le in kefertüm.* “Eğer şükretmezseniz küfrân-ı nimette bulunursanız nime-tin kadrini kıymetini bilmezseniz yaptığım iyiliği, bahsettiğim nimeti anlamazsanız o zaman idraksiz, nankör kimselere karşı benim azabım şiddetli olur!”³ diye bildiriyor.

Onun için müslümanın vazifelerinden bir tanesi güzel şeylere şükretmek! Sıhhatte, âfiyette ise;

“Çok şükür, elhamdülillah bir derdim yok...”

Param, pulum var mı?

“Çok şükür, elhamdülillah. Borçlarımı ödedim elhamdülillah...”

³ 14/İbrahim,7.

Güzel şeylere şükretmeli ki güzellikler artsın! Allah'ın nimetlerini küçümsememeli.

Bazı insanlar Allah'ın nimetlerini küçümserler:

“Neyim var ki ya?!..”

Daha ne olsun! Fena bir şeyi yok!

“Aman, berbatım, perişanım, mahvoldum...”

Ne mahvoldun?

Yalan! Hiç de öyle değil. Arnavutluk'taki gibi başına bombalar mı yağıyor, Çeçenistan'daki gibi evin mi yıkıldı? Bosna'daki gibi akrabaların mı öldürüldü, toplu mezarlara mı gömüldü?!.. Ne oluyorsun? Üzerindeki nimetlerinin kıymetini bilsene!

Kimi insanı hiç memnun edemezsin.

إِنَّ مَنْ حَافِظَ عَلَى هَوْلَاءِ الصَّلَوَاتِ الْخَمْسِ
الْمَكْتُوبَاتِ فِي جَمَاعَةٍ، كَانَ أَوَّلَ مَنْ يَجُوزُ عَلَى
الصِّرَاطِ كَالْبُرْقِ اللَّامِعِ، وَحَشْرَهُ اللَّهُ فِي أَوَّلِ زُمْرَةٍ

مِنَ السَّابِقِينَ، وَكَانَ لَهُ فِي كُلِّ يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ - حَافِظًا
عَلَيْهِنَّ - كَأَجْرِ أَلْفِ شَهِيدٍ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ

İnne men hâfiza alâ hâulâi's-salavâti'l-hamsi'l-mektûbâti fî cemâatin kâne evvele men yecûzü ale's-sırâti ke'l-berki'l-lâmi' ve haşerahullâhü fî evveli zümratın mine's-sâbikîne ve kâne lehû fî külli yevmin ve leyletin hâfaza aleyhinne keecri elfi şehîdin kutilû fî sebîlillâhi.

Allahu ekber Ebû Hüreyre ve İbn Abbas radiyallâhu anhümâ'dan -beraberce her ikisi de rivayet etmiş- bir hadîs-i şerîf. Çok müjdeli bir hadîs-i şerîf!

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki;

İnne men hâfiza alâ hâulâi's-salavâti'l-hamsi'l-mektûbâti fî cemâatin. “Hiç şüphe yok ki kim şu Allah’ın müslümanlara farz kılmış olduğu beş vakit namazı cemaatle kılmaya devam ederse...”

Hâfaza, yuhâfizu, muhâfizaten; “devam etmek” demek.

“Allah muhafaza etsin.” diyorlar, yanlış!
“Allah böyle yapmaya devam etsin.” demek.

“Allah korusun.” demek lazım.

Allahümmahfaznâ'yı, “Allah muhafaza etsin.” sanıyorlar; “Allah hıfz etsin” demek. Hâlbuki “Allah muhafaza etsin.” demek, “O işi devam ettirsin.” demek. Muhafaza, “devam” mânasına gelir.

Men hâfıza alâ hâulâi's-salavâti'l-hamsi'l-mektûbâti. “Bu beş vakit farz namaza kim devam ederse devamı aksatmazsa...”

Nerede?

b. Cemaatle Devamlı Namaz Kılanlara Müjdeler

Fî cemâatin. “Camide cemaatle kılmaya devam ederse...”

Kâne evvele men yecûzü ale's-sırâti ke'l-berki'l-lâmi'. “Kıyamet gününde sırat köprüsünü şimşek gibi geçenlerin ilklerinden olur.”

Cehennemın üzerinde sırat köprüsü var. İnsanlar bu köprüden geçecek, cennete öyle varacak. Bu köprüden kimisi bir şimşek çakışı gibi o kadar hızlı dosdoğru cennete geçecek.

Ke'l-berki'l-lâmi'. “Kimisi parıldayan bir şimşek gibi geçecek.”

Kimisi koşarak geçecek, kimisi uçarak kimisi yürüyerek kimisi emekleyerek kimisi sürünerek geçecek. Sırattan geçişler farklı farklı olacak. Kimisi de geçmek isterken cehennemnin çengelleri takılacak ve onu aşağıya düşürecek. Geçmek isterken Allah geçirtmeyecek. Cehennemnin çengelleri takılacak. Cehenneme, cayır cayır ateşlerin içine düşecek. Yanacaklar, yanmaya başlayacaklar.

Cehenneme bir düşen de milyonlarca sene yanmadan çıkmıyor. Hadîs-i şerîflerde ipuçları var. Hesapladık. Düşen en erken bilmem kaç milyon sene yanmadan çıkmıyor. Onun için en iyi çare, iyi müslüman olup cehenneme düşmemeye çalışmak.

“Beş vakit namaza cemaatle camide devam eden bir kimse, sıratı yıldırım gibi geçenlerin ilklerinden olur.”

Bu çok mühim! Onun için bir yerde mescit yoksa mescit yapmak lazım. Mescit varsa beş vakit namazı mescitte kılmaya çalışmak lazım.

Daha ne müjdesi var?

Ve haşerahullâhü fî evveli zümratın mine's-sâbikîne. “Ve Allah onu, *es-sâbikîn* zümresinin ilklerinden yazar!”

Allah, cennete ilk girecek *sâbikîn* zümresinden yazar. O da bir öncelik. Müslümanların en önde gelenlerinin arasına yazılıyor.

Ve kâne lehû fî külli yevmin ve leyletin hâfaza aleyhinne.

Beş vakti camide kıldığı her gün ve gece için bu kişiye ecir, mükâfat ne kadardır?

Keecri elfe şehidin. “Bin şehit sevabı verilir.” *Kutilû fî sebîlillâhi.* “her gece ve gündüz Allah yolunda savaşırken öldürülmüş bin şehit sevabı kadar sevap verilir.”

Abdullah b. Abbas ve Ebû Hüreyre *radıyallahu anh* Peygamber Efendimiz'den duymuşlar, rivayet etmişler. İmam Tayâlisî almış.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Namaz kılmak çok önemli! Bir kere müslümanın namaz kılması lazım. İlk iş namaz kılmak. Peygamber Efendimiz; “Namaz kılan, dinini doğrultmuş olur. Namaz kılmayan dininin direğini kırmış, çadırını üzerine çökertmiş olur!” diyor. Çadırın orta direğini kırdı, çadır

aşağıya çöktü gibi, çadırla anlatıyor. Bir kere beş vakit namazı kılması lazım.

Eğer bir müslüman namazı kılmıyorsa ne olur?

Peygamber Efendimiz Miraç'ta Cebrail *aleyhisselam* ile gezerken bir adam gördü. Elinde kocaman bir kaya, öteki adamın kafasına götürüp bu kayayı patlatıyor. Bütün hızıyla kayayı vuruyor. O vurulan adamın beyni parça parça yerlere saçılıyor. Sonra yine -Allah'ın işi- kafa tekrar eski hâline geliyor. Çünkü cehennemde azap tekrar eder.

Cehennemdeki azaplar bir defa olup bitmez!

Mesela Dünyada adam yandı; ölür, kurtulur. Öyle şey yok! Adam yangında yanmaya başladı. Elbiseleri tutuştu yandı... Bir dakika içinde devrildi, öldü, bitti değil mi?

Öldü bitti.

Cehennemde yanınca?..

لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ فِيمَوتُوا

*Lâ yukdâ aleyhim fe yemûtû.*⁴ “Ölmek yok!”

كُلَّمَا نَضِجَتْ جُلُودُهُمْ بَدَّلْنَاهُمْ جُلُودًا غَيْرَهَا
لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ

*Külleme nedicetcülûdühüm bed-
delnâhüm cülûden ğayrahâ li-yezûkû'l-azâbe.*

“Derileri, kemikleri, etleri yandıkça yenilenir ki yeniden yansın, yeniden azap çeksin!”⁵”

Allah azabı tazeletmek için yanan azalarını tekrar yeniletir, yeniden bitirir; yeniden yanar. O adamın da kafası parçalanıyor; yeniden meydana geliyor, yerine geliyor. Bir daha vuruyor. Yine parçalanıyor, mahvoluyor. Bangır bangır bağıyor. Büyük işkence, azap!

Peygamber Efendimiz Cebrail *aleyhisselam*'a sordu:

“Ey benim kardeşim Cebrail, bu ne hâldir? Bu adamın ne suçu var da Allah bunu başına bu taşı vurarak cezalandırtıyor?” Cebrail *aleyhisselam*;

⁴ 35/Fâtır, 36

⁵ 4/Nisâ, 56

“Yâ Resûlallah! Bu adam dünyadayken namazın farz olduğunu bildiği hâlde namaz kılmayan bir kimse idi. ‘Bu kafayla mı bildin de kılmadın!’ diye kafasına taşla vurularak azap veriliyor.” diye cevap verdi. Bu hadîs-i şerîf İmam Nebevî’nin *Riyâzü’s-sâlihîn*’inde vardır, sahih hadislerdendir.

Namaz kılmamak çok büyük bir felaket. Âhirette cezası çok büyük. Namazı kılacak. Namazı evde kılabilir, dağda, tarlada kılabilir, işyerinde kılabilir. Mecburiyet varsa -adam işinden çıkamıyor- işyerinde kılacak. Okulda koridorda kılacak. Tarlada vakit girdi diyecek, ağacın altında kılacak...

Ama imkânı varsa camide kılacak!

Hadîs-i şerîfte beş vakit namazı camide kılmaya devam eden bir insanın ilk mükâfatı ne oluyor?

Sırattan yıldırım gibi geçenlerin ilklerinden oluyor. Sırat köprüsünden geçmek kolay değil!

Bir de karanlık olacak. Sırat köprüsü karanlık olacak. İnsanların amel-i sâlihi, dünyada

işlediği güzel işler sıratla nur olacak. Önünde, arkasında, sağında, solunda nur olacak!

يَسْعَى نُورُهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ

Nûruhüm yes'a beyne eydîhim ve bi-ey-mânihim. “Sağında solunda nurlar olacak! Mü'min insan yolunu görecek, öyle geçecek.”⁶

Kâfir sıratla yolunu göremeyecek, devrilip cehenneme gidecek.

Muhterem kardeşlerim!

Bunları bilince insanın tüyleri diken diken oluyor.

Beş vakit namazı camide cemaatle kılanın ilk mükafaatı nedir?

Sıratla yıldırım gibi geçmek! Hiç bu sıkıntılar yok. Fırt öbür tarafa geçti. Uçağa biniyor, hacca gidiyor. İstanbul'dan hacca gitmek eskiden altı ay sürermiş. Çöllerde ne sıkıntılar çeker, nice insanlar ölürmüş. Ayakları patlarmış. Şimdi üç saatte, üç buçuk saatte hacca gidiyoruz. Sıratı yıldırım gibi geçmek, cehennemden yıldırım gibi kurtulmak ne kadar güzel bir şey!

⁶ 57/Hadîd, 12

Onun için beş vakit namazı Allah'ın sevdiği veçhile güzel bir şekilde kılmak lazım. Sonra cemaatle kılmak lazım.

Hangisini?

Salavâtü'l-hamsü'l-mektûbâti. “Allah'ın farz kıldığı beş vakit namazı.”

Farzlarını. Sünneti evde kılsın; camiye gitsin, farzı kılsın, dönsün. Tamam, yeter. Ama artık sünneti evde kılıp da camiye gelen insan yetişsin diye beklemiyorlar. Onun için ezan okunmadan camiye gidip sünneti de orada kılıp farzı kıldıktan sonra eve gelip öteki namazları evde kılabilir. O da evi nurlandırdığı için iyidir. Evde kılınması da iyidir. Ama farzı cemaatle kılmak lazım. Hiç olmazsa cemaatle farzı kaçırmamak lazım.

Bir insan farzı cemaatle kılsa sevabı ne kadar olur?

Bir kere sıratı yıldırım gibi geçenlerden olur. Sonra müslümanların üstün zümresine yazılıyor. *Sâbikûn*, öncelikli zümreye yazılıyor.

Sonra ne oluyor?

Üçüncü mükâfat: Namaza camide devam ettiği her gün ve gece için Allah yolunda şehit olmuş bin şehit sevabı veriliyor.

Kaçırmamak lazım. Camiyyi şenlendirmek lazım. Camiinin tıklım tıklım dolu olması lazım. Bu hadîs-i şerîfler bilinse cami tıklım tıklım dolar.

“Perşembe günü namaz kılmak sevaptır.” diye biliyorlar, perşembe gecesi kalabalık oluyor.

Bildiler mi yapıyorlar.

“Cuma günü sevap.”

[Cami] doluyor. Ama bilmedikleri zaman ihmal ediyorlar. Mesela öbür tarafta Galatasaray maçını seyrediyor, içeride namaz kılmaya gelmiyor. Hâlbuki gelse namaz kılsa dua etse belki Galatasaray, karşısındaki takımını bu duanın bereketiyle yenecek. Belki onun gönlü de olacak. Ama yapmıyor.

Bu çok mühim bir hadîs-i şerîf!

Namazı camide kılsa ne kadar olur?

Evdekinden yirmi yedi kat fazla olur!

Eskiden mahallede mescitler, namazgâhlar vardı. Orada mahalleli toplanıp namazı kılıverirdi.

Mahalle mescidinde kılırsa 27 kat, Cuma namazı kılinan yerde kıldığın zaman sevap 50 kat!

إِنَّ مِنَ السَّرْفِ أَنْ تَأْكُلَ كُلَّ مَا اشْتَهَيْتَ

Inne mine's-serafi en te'küle külle meşteheyte.

Hadîs-i şerîfi Ebû Davud, İbn Abdilberr, Hulvanî, Enes *radiyallahu anh*'ten rivayet etmişler.

c. İsrâf Haramdır

İslâm'da israf yok, israf haram!

Peygamber Efendimiz hadîs-i şerîfte diyor ki;

“Her iştiha duyduğun zaman yemek yemek de israftandır!”

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki; “Her arzu ettiğin, iştiha duyduğun zaman yemek de israftan sayılır!”

Biraz tutacak, nefsinin her istediğini vermeyecek. Nefsine biraz hâkim olacak. Nefsini biraz terbiye edecek!

Nefis her istenilenin yapılmasına alışır ve şımarır ve engellenemez. Gemi azıya almış bir at gibi olur.

Gemi azıya almak ne demek?

At, gemi dışının arasına sıkıştırıyor. Yem, et kısmına gelmiyor. Dışının arasına aldığı zaman, çektiğin zaman, ağzının kenarları acımıyor. O zaman koşturup gidiyor. Gemi azıya almak, azgınca gitmek demek. İnsanın nefsi, içi, içindeki nefsi her şey verile verile şımarır, azgınlaşır. Onun için ona istediği zaman biraz bir şey vermemeye, söz dinlemeye alıştırmak, terbiye etmek de gerekiyor. Nefsin terbiyesi insanın iyi bir insan, salih bir insan olabilmesi için çok önemli.

Allahu Teâlâ hazretleri bizlere nefsimizi terbiye etmeyi nasip eylesin. Nefsimizi şımartmadan, müslüman, edepli bir nefis yaparak, mutmainne nefis, râdiye, merdıye, sâfiye, kâmile öyle güzel terbiye edip yaşamayı nasip etsin. Allah'ın iyi kulu olmamızı nasip etsin. Huzuruna sevdiği, razı olduğu kul olarak yüzü

ak, alnı açık varıp cenneti ile cemâli ile müşerref olmayı nasip eylesin.

Bi-hürmeti esmâihi'l-hüsnâ ve ismihi'l-â'zâm ve bi-hürmeti habîbihi'l-müctebâ ve ibâdihi'l-evliyâi'l-mukarrabîn ve bi-hürmeti esrâr-ı sûreti'l-Fâtihah!

SORULAR-CEVAPLAR

Soru: Biz hocalardan “İnsan öldüğü zaman kıyamete kadar kabirde bekler.” diye duyduk. Peygamberimiz’in miraçta cennet-teki kişileri görmesi nasıl oluyor?

Bu mesele, zaman denilen esrarengiz varlığın mahiyeti ile ilgilidir.

Zaman dediğimiz şey nedir?

Alimler, bilimsel olarak izahını yapmaya çalıştığı zaman zorlanıyorlar. Hatta büyük fizikçiler, -müslüman olan insanlar falan değil- Einstein gibi insanlar, zamanın da izafî olduğunu söylüyorlar. İzafî, izafiyet teorisi; *rölativite*, görecelik... Zamanın da izafî olduğunu söylüyorlar.

Belki mantık bakımından anlayamazsınız ama fizik de ispat ediyor ki senin; “Gökte şu olay şu olaydan sonra oldu...” diye gördüğün bir olayı başka bir gözlemci, ikinciyi birinciden önce olmuş gibi görebiliyor. Zaman biraz izafî bir şey!

Ayrıca televizyonlarda zaman tüneli filan diye bir şeyler görüyoruz. Geriye gidiyor, ileriye gidiyor... Allahu Teâlâ hazretleri âlemlerin Rabbi, her şeyi bilir!

وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

*Ve hüve bi-küllî şey'in alîm.*⁷ “Her şeyi bilir.”

Allah, olmuşu da bilir olacağı da bilir. O'nun için zaman bahis konusu değildir. Zamanın evvelini de sonrasını da bilir. Onun için Allahu Teâlâ hazretleri Resûlüne ilerdeki bir zamanda olacak olan şeyi, Resûlü'nü ileri götürüp gösteriyor. Evliyâsına da gösteriyor. Evliyâsına da zaman bakımından birtakım ilginç kerametler vermiştir. *Bast-ı zaman* derler.

⁷ 57/Hadid, 3.

Bazı kerâmet türleri, çeşitleri vardır. Allah onlara da öyle şeyler nasip ediyor. Onlar da ileriye dönük, geriye dönük şeyleri görebiliyorlar. Küçük bir zaman aralığında çok olayı yaşayabiliyorlar. Bir zamanda hem orada hem orada bulunabiliyorlar. Mantığınız kabul etmediği için olmuş olaylardan bunu anlatayım.

Benim [Mehmed Zahid Kotku] Hocamdan önce kim vardı?

Abdülaziz [Bekkine] Hoca vardı. *Râmuz-ül-ehâdis*'in tercümelere var, o Abdülaziz Bekkine Hoca vardı.

Bizim hocamız kim?

Mehmed Zahid Kotku.

Sizin hocanız kim?

Ben.

Benim hocam Mehmed Zahid Kotku. Mehmed Zahid Kotku'nun tekke arkadaşı, Abdülaziz [Bekkine] Hoca vardı. Ondan önce Hasib Hoca vardı. O da tekke arkadaşı. Bu üçü arkadaş. Hepsi Tekirdağlı Mustafa Feyzi Efendi'den feyz almışlar.

Ama bizim [Mehmed Zahid Kotku] Hocamız tekkeye daha önce gelmiş, daha kıdemli. Hasib Efendi'yi ve Abdülaziz Efendi'yi tekkeye o getirmiş. Fakat bunun ömrü daha çok olacağından, Allah'tan, Hasib Efendi şeyhliği önce yapmış, Aziz Efendi ondan sonra yapmış, [Mehmed Zahid Kotku] Hocamız en son yapmış. Ama [Mehmed Zahid Kotku] Hocamız onlardan kıdemli. Onlardan evvel, onlardan sonra. O arada onlar da şeyhlik yaptı, gittiler.

Babam Hasib Efendi'yi görmüş, ben görmedim. Ben Aziz Efendi'yi de gördüm. Mehmed Zahid Kotku Efendimiz'i de gördüm. O benim kayınpederim ve hocam. Uzun zaman beraber olduk. Ama Aziz Efendi'yi az hatırlıyorum. Çünkü ortaokul talebesiydim, çok gitmiyordum.

Ondan evvelki Hasib Efendi'yi ben bilmiyorum. Babam, arkasında namaz kılmış, biliyor. Şehzadebaşı Camii'nin önünde Vefa Lisesine doğru giden bir yol var, onun köşesinde Nevşehirli Damat İbrahim Paşa Medresesi var. Şehzadebaşı Camii'nin önündeki türbeden geçip de Vefa Bozacısına doğru giden caddede köşede bir sebil var. O İbrahim Paşa Medresesi

sebilidir, Nevşehirli Damat İbrahim Paşa Medresesi'dir. Onun içinde cami var, mescid var. Orada imamlık yapar, vaaz verirmiş. Hasib Efendi, bu [*Râmûzü'l-ehâdîs*] hadis kitabını fâlan okutmuş. Ben, Hasib Efendi'nin de evliyâullahtan olduğunu biliyorum.

Hasib Efendi'yi görmüş olan yaşlı bir amca vardı. Esnaf Hastanesi müdürü, idare müdürüydü. Bir bayramda onu ziyarete gittik:

“Şükrü amca, Hasib Efendi'yi sen tanıyorsun. Gördüğün bir kerametini anlat da öğreneyim.” dedim.

Hasib Efendi'yi sordum. O görmüş. Bu sorduğum kimse de kale gibi sağlam bir müslüman amca idi. Nur içinde yatsın. Aksakallıydı. Örfî idare sokağa çıkma yasağı koyduğu zaman hiç aldırılmaz. Yürür, camiye gelir, namazı kılar giderdi. Böyle bir kimse idi. Üç beş durak öteden gelir giderdi. Polisler birkaç defa yakalamışlar. Hiç bana mısın demezdi. Öyle bir sağlam insandı. O anlattı. Hikâyeyi ben de size anlatıyorum.

Niçin anlatıyorum?

Zaman dediğimiz işin biraz acayıplığını anlatmak için anlatıyorum. Daha arkasından bir şey daha anlatacağım. İki olmuş şey anlatacağım. Bir tanesi kesin olmuş, ötekisini kulluktan duydum. O da ibretli bir şey!

Hasip Efendi'nin Pazar günü öğleyin Nevşehirli Damat İbrahim Paşa Medresesi'nin mescidinde dersi olurmuş. Hocanın kerametini sorduğum bizim derviş, Şükrü Amca ve arkadaşı; üç kişi, üçü bir olmuşlar.

Bizim, Adil Bey diye Ezineli bir ihvânımız. O zamanlar Türkiye'de araba filan çok azdı ama o zengindi. Onun arabası varmış. O zaman arabası olan nadir insanlardan. Bizim Patikçi Şükrü Amca'yı almış, bir kişi daha yanında; Bakırköy Akıl Hastalıkları Hastanesi'ne gitmişler. O zaman Bakırköy Akıl Hastalıkları Hastanesi'ne gitmek çok zor. Trenle Bakırköy'e gideceksiniz. Ayrı vasıta tutacaksınız, sizi hastaneye götürecektir. Uzak. Bunun da arabası var. Davut Paşa istasyonundan, Edirne yolundan - daha E5, E6 yok- bunları pazar günü orada bir ihvanına götürmüş. Hilmi Hoca diye birisi hastalanmış. Tedavi görsün diye Bakırköy Akıl

Hastalıkları Hastanesine yatırmışlar. Onu ziyarete gitmişler. Hilmi Hoca, Mahmut Paşa Camii'nin imamı idi. Bunlar da tanıyorlar. “İhvanımız hastalandı. Hadi şuna bir geçmiş olsun gidelim...” diye gitmişler.

Girmişler. Hilmi Efendi iyi. Yatağında oturmuş. Konuşmuşlar, sonra çıkmışlar. Şükrü Amca, onları arabasıyla götüren Adil Bey, bir kişi daha; üçü. Çıkmışlar koridorun öbür ucundan dönerken bir de bakmışlar ki Hilmi Efendi'nin koğuşuna Hasib Hocaefendi giriyor.

“Hocaefendi de ziyarete gelmiş. Acaba ders yapmadı mı?!...” demişler. Pazar günü ders saati, Hacı Hasib Efendi hazretleri de oraya gelmiş. Uzaktan kapıdan girdiğini görmüşler. [Hacı Hasib Efendi] Hocamız da çıksın da dönüşte arabamıza alalım, kolayca götürelim falan diye orada beklemişler. Beklemişler, beklemişler, beklemişler... Kapının önündeler, kapıya bakıyorlar. Hasib Hoca çıkmamış. Hoca orada niye o kadar uzun kaldı diye kapıyı açmışlar. Hilmi Efendi onlara bakmış;

“Ne o?” demiş.

“İçeriye Hasib Efendi'nin girdiğini gördük. Niye çıkmadı diye bekliyoruz ama o burada yok!”

“Evet, geldi. Beni ziyaret etti gitti” demiş.

Kapıda bekliyorlardı, başka bir çıkacak yer yok!

“Allah Allah! Yahu biz kapıya bakıyorduk. Kapıdan mı çıktı?!..”

Pencereden gidecek değil ya! Hastaneden çıkmışlar, avluya bakınmışlar; yok! Bu ne iş-tir?!.. Akılları almamış. Arabaya binmişler, Nevşehirli Damat İbrahim Paşa Medresesi'ne gelmişler. İçeri girmişler. Bakmışlar, cemaat oturmuş. Hocaefendi de kürsüde, bizim okuduğumuz [*Râmûzü'l-ehâdîs*] hadis kitabını okuyor.

[*Râmûzü'l-ehâdîs*] bizim geleneksel ders kitabımız. Bizim tekkede bu okunur. Onlar okumuş, ben de okuyorum. İnşallah benden sonra da okunacak!

Hastanede gördüler ya, yanındaki kişiye demiş ki;

“Hocaefendi ne zaman geldi, derse ne zaman başladı?” Adam şaşırılmış bir şekilde bakmış:

“Ne zaman başlayacak, namazı kıldırdı, namazdan sonra oturdu başladı. O zamandan beri devam ediyor. Bir, bir buçuk saat oldu...” Allah Allah! Şaşırılmışlar. Hocaefendi hem burada namazı kıldırmış, hem oturmuş bu hadis dersine devam ediyor. Hem de bunlar o arada hastaneye gitmişlerdi, orada Hilmi Efendi’yi ziyaret etmiş. Hem burada vaaz veriyor hem orada Hilmi Efendi’yi ziyaret ediyor. Bu ne biçim iştir! Aynı zamanda iki yerde birden olmak. İki işi birden görmek. Hilmi Efendi de;

“Evet, [Hasib Efendi] Hocamız geldi, geçmiş olsun dedi.” demiş. Cemaat de söylemiş ki;

“Evet, öğlen namazını kıldırdı. O zamandan beri vaaza devam ediyor.”

Bu ne biçim iş! Bizim aklımız ermez!

Bu nedir?

Keramet! Bak Allah evliyâsını, sevdiği kullunu iki yerde bulunduruyor. İki işi birden yap-

tırtıyor. İki işi de yaptırtır, daha çok işi yaptı-
rır. Bu, tarih kitaplarının yazdığı bir kerameti
hatırlatıyor. Emir Sultan Bursa Ulu Camii'nin
yapıldığı zaman ilk vaazını verdi. Cemaat ken-
disini çok sevdiği için ne yaptı?Kapının önünde
durdu. Çıkan cemaat elini öptü, çıktı. Ulu Ca-
mii'nin bir sağda kapısı var, bir solda kapısı
var, bir arkada kapısı var. Her kapıdan çıkan;
“Hocaefendinin elini öptük.” dedi, öyle çıktı.
Birisi dedi ki; “Ben batı kapısından çıktım. Ho-
camız ordaydı, elini öptüm.” Doğu kapısından
çıkan dedi ki; “Öyle şey olur mu, bizim kapı-
daydı. Ben elini öptüm.” Arka kapıdan, kuzey
kapısından çıkan dedi ki; “Hocaefendi or-
daydı, ben orada elini öptüm...” Emir Sultan üç
yerde görüldü. Tarih kitapları yazıyor. Böyle
şeyler bu zaman denilen şeyin esrarengizliğini
gösterir.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
9 Cemâziye'l-Âhir 1419 / 30.09.1998
Avustralya

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak
için tıklayınız.](#)

SERVER
Kürsü